

Oliver Kahu

USA-s visiidil viibiv president Toomas Hendrik Ilves ütles, et Põhja-Aafrika ja Araabia vastuhakk autoritaarsele valitsemisele tekitab post-kommunistlikes riikides deja-vu tunde.

"See on see "nüüd või mitte kunagi" tunne, arusaam, et lõpuks ometi on võimalus tagasihoidev režiim oma õlgadelt ära heita," rääkis Ilves Freedom House'i auhinnatseremoonial.

"Siis tuleb aga šokk, et ühtäkki tuleb võtta vastutus riigi juhtimise eest," märkis president.

President Ilvese kümnapäevane töövisiit USAsse algas pealinnas Washingtonis. Ilves rõhutas oma kõnes, et vaba riigina elamine nõuab rasket tööd, pingutust ja tahtet, vahendasid ERRi teleuudised.

Freedom House'i presidendi David Krameri sõnul paluti Eesti riigipea üritusele esinema just seepärast, et Eestis on see tahe olemas olnud. Kahe aastakümnega on Eesti muutunud Freedom House reitingutes maailma üheks vabamaks maaks.

"Eesti on meie reitingutes kõrgel kohal - meie internetivabaduse, maailma vabaduse ja pressivabaduse raportites. Eesti mõistab info- ja väljendusvabaduse tähtsust" lausus Kramer.

Ilves lisas oma kõnes, et püüdlus vabaduse poole nurjub tihti hirmust vastutuse ees. "Kirjad on vaja kohale toimetada, arstiabi tagada, palgad maksta. See on koht, kus püüd vabadusele tihtipeale kukub läbi," ütles Ilves.

"Sest vabadus on olemuselt üsna igav, mõnes mõttes isegi psühholoogiliselt stressitekitav. See tähendab tööd, asjade ise tegemist, ilma et saaks süüdistada kedagi teist või halba ilma. See on

paljude revolutsioonide läbikukkumise peamine põhjus: hirm vastutuse ees," lisas ta.

"Režiimi muutus üksinda pole piisav. See on kiire ja lihtsam osa. Kõik muu, mida me peame demokraatia olemuse alusteks - institutsionaalne ülesehitus, seadusandluse vastu võtmine, kodanikuühiskonna arengu, fundamentaalsete õiguste ja vabaduste tagamine, majanduskasv, madal korrupsioonitase - võtab aastaid, pingutust ning poliitilist kapitali ja tahet."

Ilves rõhutas oma kõnes ka internetivabaduse olulisust. "Autoritaarsed režiimid kardavad, et Lääs püüab orkestreerida Araabia kevadet või Oranži revolutsiooni. Sel põhjusel tahavad mitteliberaalsed riigid rakendada uusi regulatsioone, mis piiravad interneti vabadust," ütles ta.

Ilves esines Freedom House'i tseremoonial peakõnelejana. Tseremooniaga avaldatakse austust inimestele, kes on pühendanud end vabaduse ja inimõiguste eest võitlemisele.